

Memòria de les activitats de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics durant l'any 2010

SOCIS I GOVERN

L'Assemblea General ordinària anual fou convocada el dia 8 d'abril de 2010 a la sala Pere i Joan Coromines de l'IEC. La SCEN va tancar l'any amb 179 membres inscrits, entre socis numeraris, col·laboradors i d'honor.

Pel que fa a les actuacions en favor de la conservació de l'antic edifici de la Seca de Barcelona, el senyor Jordi Portabella ens va anunciar que l'Ajuntament de Barcelona havia iniciat tràmits per a l'adquisició d'un altre sector d'aquest emblemàtic equipament. D'altra banda, l'informe presentat per Miquel Crusafont i Maria Eugènia Ripoll sobre la Seca, a petició de l'Institut Municipal de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, ha estat útil per a la preservació d'elements importants de l'antic edifici i per a reduir l'impacte produït per la instal·lació de l'Espai Brossa. Així, per exemple, s'han respectat les finestres enreixades i s'ha renunciat a eixamplar l'accés a l'escala que afectava l'espai murallat interior de la probable Cambra del Tresor de la Seca.

Tot i haver deixat d'ésser programa de recerca, l'Institut d'Estudis Catalans va decidir donar un ajut per a la continuació del Banc de Dades de Monedes Catalanes, atès el seu elevat interès. A causa de les restriccions presupostàries, es va haver de reduir a 3.000 euros. Aquest ajut servirà per a incorporar noves fites a aquest fons.

PUBLICACIONS

Edicions i presentacions

El mateix dia 8 d'abril fou presentat el número 39 de l'anuari *Acta Numismàtica*, corresponent a l'any 2009. En aquesta ocasió contenia col·laboracions de

quinze autors diferents repartides en 255 pàgines.

Conjuntament fou presentat el llibre *Les monedes de Vespasià de la Provincia Tarraconensis (69-70 dC)*, de Ian Carradice, Xavier Sanahuja i Jaume Benages. Es tracta del número 10 de la col·lecció «Complements d'Acta numismàtica». La presentació anà a càrrec del doctor Pere Pau Ripollès (Universitat de València). Ian Carradice, de la Universitat de Saint Andrews (Escòcia), va poder assistir-hi, convidat per la Societat, atès que, en resposta a la petició feta, la Secretaria Científica de l'Institut d'Estudis Catalans va concedir un ajut suplementari de 800 euros per tal de cobrir les seves despeses d'allotjament i de viatge. Per a l'edició del llibre, l'Institut va atorgar a la SCEN un altre ajut de 4.000 euros.

Durant el quart trimestre de l'any va quedar enllestit el segon lliurament de l'obra de Leandre Villaronga *Obra numismàtica esparxa*. El volum II fou dedicat al món grec i ibèric d'àmbit català. Un cop imprès, es va enviar gratuïtament a tots els socis de la SCEN. La Secretaria Científica va atorgar un ajut extra de 1.500 euros, del fons de distribució d'ajuts per a les Societats per a aquesta edició.

L'Institut ha fet una nova edició del *Directori de les Societats Filials*. La nostra Societat hi aportà un text actualitzat on consten les nostres edicions medallístiques, amb l'afegit de la medalla del Centenari de l'Institut que varem promoure i que va realitzar l'any 2009 el prestigiós escultor Josep Maria Subirachs.

Projectes

Al llarg de l'any 2010 s'ha continuat preparant l'edició del nou catàleg de la moneda ibèrica de Leandre Villaronga, complementat en la part de l'època imperial per Jaume Benages, amb la previsió de poder-lo tenir enllestit l'any 2011. S'ha acordat amb Jaume Boada la realització de la versió anglesa de l'obra.

S'ha reprès, finalment, l'edició del volum sisè de la sèrie «Medieval European Coinage», corresponent a la península Ibèrica i del qual són autors Miquel Crusafont, Anna M. Balaguer i Philip Grierson, i l'editor, el Cambridge University Press, espera que surti a mitjan 2012. El retard en l'aparició de l'obra (en total seran uns set anys) obligarà a fer-hi nombroses actualitzacions.

CONFERÈNCIES, DIFUSIÓ I CONSULTES

XIV Congreso Nacional

Entre el 25 i el 27 d'octubre de 2010 se celebrà a Nules i a València el 14è Congreso Nacional de Numismática. La SCEN hi va ser representada per les ponències de Manuel Abad («Enrique Giner, medallista») i Pere Pau Ripollès («Ico-

nografia monetaria. El rostre del poder»), i també per les comunicacions de Manuel Gozalbes («Las medallas de Juan Vilanova y Piera»), Luis Amela («De nuevo sobre las emisiones pompeyanas RRC 446 y 447. Nueva atribución a la costa ilírica»), Xavier Sanahuja («La dobla de Barcelona de 1599»), Joan Antoni Sendra («Los dieciochenos valencianos con fecha 1610. Tipologías y propuesta de atribución cronológica»), Marta Campo («En torno a las colecciones de medallas de la Barcelona del siglo XIX»), Rossend Casanova («La medalla *Homenaje del Concejo Deliberante de Buenos Aires al Ayuntamiento de Barcelona* editada en ocasión de la Exposición Internacional del Centenario de Argentina de 1910») i Francisco Cebreiro («Aproximación documental a la cuestión del cese temporal en la acuñación de la Real Fábrica de Moneda de Jubia entre 1827 y 1833-1835»).

Conferències

Entre el 3 i el 6 de maig de 2010 tinguren lloc a Sant Jaume de Galícia les primeres Xornadas Internacionais de Historia Monetaria de Galicia, organitzades a la Universidade de Santiago de Compostela. Dels membres de la SCEN, hi participaren, a més del propi organitzador Francisco Cebreiro («A moeda sueva: estado da cuestión, futura investigación»), Miquel Crusafont («Significación i valor del *Solido Gallecano* (s. X-XI)») i Xavier Sanahuja («Emisiones monetarias en Galicia durante la Baja Edad Media. Siglos XIII-XV»).

A finals d'any, Miquel Crusafont dictà, com en els anys anteriors, un curset de dues hores de duració com a introducció a la història de la moneda per al màster del departament d'Història Moderna de la professora Eva Serra de la Universitat de Barcelona.

Difusió

El mes de desembre es publicà una pàgina amb el perfil de la SCEN a la xarxa social Facebook, amb l'objectiu de donar a conèixer l'entitat, difondre les seves publicacions i anunciar amb anticipació els actes públics que organitzi. El perfil és mantingut directament per membres de la Junta de Govern.

El diari *El País* va fer el llançament d'una sèrie de reproduccions monetàries en l'àmbit català, acompanyat d'un text en català repartit en dos opuscles i titulat *La moneda a Catalunya*, redactat per Miquel Crusafont i amb una introducció del president de l'Institut d'Estudis Catalans, Salvador Giner. La SCEN va rebre un ajut del promotor de la iniciativa, Servicios Documentales Filatélicos y Numismáticos, de Madrid, per l'aval científic a la iniciativa i amb la finalitat d'ajudar-la en el seu programa de publicacions.

A la revista *Presència*, que actualment es distribueix també com a suplement dominical del diari *El Punt Avui*, en el seu número 1987 (26 de març-1 d'abril), hi va aparèixer una llarga entrevista feta per Xavier Cortadellas a Miquel Crusafont, sobre temes relacionats amb la història de la moneda.

En el llibre *Full de Ruta cap a la Independència*, de Manuel Pagès (Pagès editors, 2010), hi fou publicada, a les pàgines 100-102, la notícia sobre les monedes del Centenari de la Unió Catalanista, que es titulà «La primera moneda dels Països Catalans».

Consultes

Jonathan Jarrett (Universitat Queen Mary de Londres) s'interessà per la moneda de Barcelona del segle X i, més concretament, per algunes qüestions publicades en diversos articles d'*Acta Numismàtica*.

La Biblioteca del Centre d'Estudis Catalans de París va sol·licitar un exemplar del volum *III Simposi Numismàtic de Barcelona*, que fou tramès pel Servei de Publicacions de l'IEC.

Danielle Donaldson, estudiant de doctorat a la Universitat de Cambridge sobre la influència bizantina en la moneda visigoda, va demanar a Miquel Crusafont dades sobre l'estat de la qüestió en relació amb els coures visigots.

Francesc Fontbona, membre de l'Institut, consultà la Societat sobre uns clixés de vidre de tema monetari que havia rebut la Biblioteca de Catalunya d'un donant. Se li va poder aclarir que procedien dels treballs preparatoris del llibre de la col·lecció Carles Tolrà.

Jean-Claude Richard va demanar la tramesa d'una còpia d'un article de *Gaceta Numismática*.

David Trepas, estudiós dels sistemes financers a la Guerra Civil espanyola i la postguerra, demanà informació sobre les publicacions relatives al paper-moneda republicà i local.

Ramon Pasqual, interessat en el tema de la peceta demanà informació i se li trameté l'article de M. Crusafont i Anna M. Balaguer sobre l'origen del nom d'aquesta moneda.

Antoni Plaça envià una pregunta a la SCEN a propòsit de la data exacta o aproximada del batiment dels primers rals coronats provençals.

Xavier Sanahuja, secretari